

Mondelinge geschiedenis

Afnemen van interviews

27 juni 2025

Bewaar het verleden, vernijk de toekomst

KUST
ERFGOED

verbindt

Blankenberge

Programma

- wat is mondelinge geschiedenis
- historische kritiek
- voorbereiding
- een opname maken
- identificatie en goedkeuringen

pauze

- interview
- afsluiten interview
- afwerken interview
- transcriptie
- interview als historische bron
- meer lezen

Mondelinge geschiedenis

= een verzamelnaam voor alle activiteiten verbonden aan het interviewen van getuigen om het verleden te reconstrueren (activiteit, bron & methode)

wetenschappelijke discipline sinds de jaren '50
toepassing sinds de jaren '90

Mondelinge geschiedenis

- nuttig als geschreven bronnen ontbreken
- eenmaal vastgelegd op drager vormt het samen met verschillende documenten een historische bron
- een andere kijk op de zaken (gevoelens, drijfveren, ...)
- petite histoire, anekdotes - lokaal en persoonlijk (herkenbaar)

Historische kritiek

bewust zijn dat

- context!
- vervorming werkelijkheid
- invloed van collectief geheugen
- kijk op de zaken kan veranderen
- we ons vooral emotioneel geladen gebeurtenissen herinneren
'Flashbulb memory'
- interviewer en verteller beïnvloeden
elkaar en wat verteld wordt

Voorbereiding

- inlezen in het thema
- subthema's en vragen bedenken
- getuigen zoeken:
 - meest succes bij rechtstreeks vragen
 - de ene getuige brengt je soms naar een andere getuige
 - probleemstelling en onderzoeksvragen bepalen selectie van getuigen
 - streef diversiteit na

Vorbereiding

- contactopname met getuige
 - project uitleggen
 - vragen naar foto's en documenten
 - afspraak maken
- plaats en tijdstip bevestigen
- eventueel vooraf al een identificatiefiche doormailen

Voorbereiding

- hoe opnemen?
 - audiorecorder ('Tascam') - uitleendienst KEG
 - smartphone
 - app 'dictafoon' op Iphone
 - app 'recorder' op android
 - tool om online te vergaderen als je het interview online doet

Vorbereiding

- wat meenemen?
 - opnametoestel
 - spiekbriefje
 - in te vullen identificatiefiche en overeenkomst
 - fotomateriaal (om geheugen te stimuleren)
 - eventueel fototoestel
 - eventueel geschenkje
 - pen en papier

Identificatie en goedkeuringen

!eventueel bundelen

- project
- identificatie geïnterviewde
 - al dan niet uitgebreid
- gegevens interview
- interviewer/datum/hoe geïnterviewd
- toestemming gebruik interview
- (toestemming gebruik beeldmateriaal)

Toestemming gebruik interview

wat

- de inhoud van het interview
- de geluidsopname
- de transcriptie
- (foto)

mogelijkheid bieden tot nalezen!

doeleinde

- ontsluiting website
- historisch onderzoek
- al dan niet enkel voor het project

Toestemming gebruik interview

- in te vullen identificatiefiche en overeenkomst

Toestemmingsformulier

Project

1. Identificatie geïnterviewde

Naam*	
Adres*	
Telefoon*	
E-mail*	
Geboortedatum*	
Vader (naam, opleiding, beroep)	
Moeder (naam, opleiding, beroep)	
Gezinssamenstelling	
Opleiding	
Beroep en loopbaan	
Burgerlijke stand	
Kinderen	
Levensbeschouwing	
Lid van verenigingen	
Hobby's	

*noodzakelijk in te vullen velden

2. Gegevens over het interview

Naam interviewer	
Datum interview	
fysiek / online meeting / telefonisch*	*schrappen wat niet past

3. Toestemming gebruik interview

De inhoud van het interview mag gebruikt worden in een eventuele publicatie, tentoonstelling, webpagina, ... over dit project:

- ☐ mijn voornaam mag vermeld worden
- ☐ mijn voornaam én naam mogen vermeld worden
- ☐ mijn leeftijd mag vermeld worden
- ☐ voor historisch-wetenschappelijk onderzoek (bv. voor een masterproef rond dit thema)

De geluidsopname (of fragmenten ervan) mag

- ☐ niet ontsloten¹ worden
- ☐ mag ontsloten worden via de website van Kustergoed
- ☐ mag ontsloten worden via de beeldbank van Kustergoed
- ☐ beluisterd worden door derden ifv historisch-wetenschappelijk onderzoek (bv. voor een masterproef rond dit thema)

De transcriptie mag

- ☐ enkel gebruikt worden ifv dit project
- ☐ op de website van Kustergoed geplaatst worden
- ☐ mag gelezen worden door derden ifv historisch-wetenschappelijk onderzoek (bv. voor een masterproef rond dit thema)

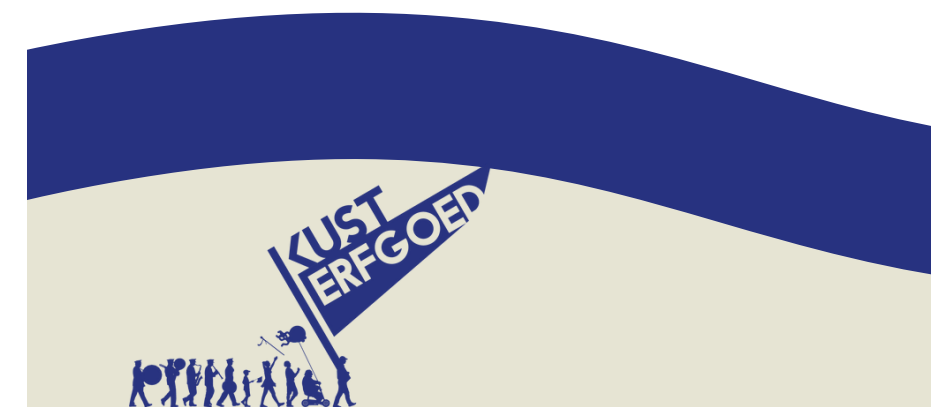
Ik wil

- ☐ het interview of samenvatting nalezen voorafgaand aan de (eventuele) publicatie

Portretfoto

- ☐ ik ga akkoord met de publicatie van de foto die de interviewer van mij heeft genomen in functie van dit project
- ☐ ik wil niet dat deze foto gebruikt wordt
- ☐ ik bezorg zelf een foto

¹ 'Ontsloten' is het beschikbaar maken van informatie via een activiteit, een publicatie, een project, ... aan het publiek

Toestemming gebruik interview

- in te vullen identificatiefiche en overeenkomst

4. Toestemming gebruik beeldmateriaal

☐ ik geef als beeldeigenaar de toestemming om volgend beeldmateriaal te (laten) digitaliseren en te gebruiken in het kader van dit project

☐ ik wil de volgende herkomstvermelding bij mijn beeldmateriaal:

collectie _____

Objectnr. ²	Type ³	Beschrijving (onderwerp, personen, datering, fotograaf?)

² Noteer hier een verwijzing waardoor we weten over welke foto het gaat

³ Gebruik een cijfer om het soort beeldmateriaal aan te duiden: (1) analoge foto's, (2) digitale foto's (3) prentbriefkaart, (4) dia's, (5) video en (6) ander beeldmateriaal

4

Opgemaakt in _____ (gemeente) op _____ (datum)

de geïnterviewde/beeldeigenaar

voor erfgoedcel Kusterfgoed

Naam: _____

Naam: _____

Handtekening:

Handtekening:

KUST
ERFGOED

Interview

opening interview

- stel jezelf voor
- stel geïnterviewde op zijn/haar gemak
- leg uit waarom je een opname maakt
- vul samen het toestemmingsformulier in
- zorg voor een drankje en een hapje
- vermijd dat ze al beginnen te praten over het onderwerp

Interview

- maak duidelijk wanneer je de opname start en leg het opname-apparaat duidelijk zichtbaar
- interviewer leidt in (namen, thema, datum)
- open vragen
- gevoelige thema's ergens in het midden
- pauzeer de opname indien zeer emotioneel of snijd een ander onderwerp aan

Interview

- eenvoudige taal
- niet corrigeren, wel sturen
- onderbreek de getuige niet
- moedig aan (non-verbaal)
- vragen stellen om te verdiepen
- duidelijkheid vragen indien antwoord onduidelijk is
- blijf wakker/alert

Interview

- stiltes helpen om het geheugen te stimuleren, niet direct een nieuwe vraag stellen
- beter niet laten herhalen: zal geforceerder klinken
- getuigen praten makkelijker in eigen taal/dialect

Interview

Praktisch

- vermijd storende geluiden
- vermelden als er een extra persoon aan het gesprek komt deelnemen/binnenkomt
- pauzeknop om te onderbreken (één bestand)

Tip: indien gebruik GSM: Wanneer je gebeld wordt, pauzeert de opname

Afsluiten interview

- opnametoestel afzetten en dat ook vermelden
 - controleer de opname
- napraten en hier tijd voor nemen
- eventueel afspraken maken over toesturen kopie toestemmingsformulier
- foto nemen
- eventueel afspraken maken over digitaliseren beeldmateriaal
- timing project toelichten (wanneer resultaat)

Afwerken interview

- kopieer het geluidsbestand zo snel mogelijk naar je computer
- beluister het bestand vooraleer je het bestand wist op je opnametoestel
- maak een moederbestand en een werkbestand
- maak notities
 - context
 - non-verbaal gedrag
 - juiste spelling van namen
 - verwijzing naar andere getuigen
 - situatieschetsje

Transcriptie

- gebruik het werkbestand
- maak de transcriptie zelf
- of gebruik een programma daarvoor, let op: altijd nog nalezen

Transcriptie

Documenten:

- **bandinhoudsfiche:**
 - indeling in logische gehelen met tijdsaanduiding
 - bv. van minuut x tot y gaat het over zijn moeder
 - maakt opzoekingen makkelijker
- **transcriptie:**
 - tijdsaanduidingen
 - opdelen in logische gehelen

Transcriptie

Documenten:

- bandinhoudsfiche:

BANDINHOUDSFICHE

Naam project:

Naam verteller:

Naam interviewer:

Datum interview:

<u>begintijd</u>	<u>eindtijd</u>	<u>thema/trefwoord</u>

Transcriptie

Documenten:

- transcriptie:

Transcriptie

Project:

Naam verteller:

Naam interviewers:

Datum interview:

Tekst	tijd
logisch geheel	00:00
logisch geheel	01:50
XXXX XX XX XX XX	3:26

Transcriptie

AI

- gebruik je AI, vermeld dit
- Turboscribe
- Amberscript
- spraakopties Google Drive

Disclaimer: Wij gebruikten geen AI voor onze transcripties

Transcriptie

TurboScribe

PRIJZEN

FAQS

BLOG

Probeer TurboScribe gratis

INLOGGEN

AANMELDEN

Audiotaal

Nederlands

Transcriptiemodus

Jachtluipaard

⚡ Snelste

Dolfijn

🎯 Gebalanceerd

Walvis

★ Meest nauwkeurig

Sprekerherkenning en meer instellingen ▾

TRANSCRIBEREN

Door TurboScribe te gebruiken, ga je akkoord met de **voorwaarden** en het **privacybeleid**.

Transcriptie

Naamloos document

Bestand Bewerken Bekijken Invoegen Opmaak Extra Uitbreidingen Help

Menu's

↶ ↷

🖨

🔍

100%

Normale t...

Arial

11

B

I

U

A

🔗

📎

📄

☰

☰

☰

☰

☰

☰

✂

Bewerken

🕒

💬

📺

Delen

⚡

👤

☰

🎤

.....|

Interview als historische bron

=

- opnamebestand (moederbestand)
- identificatiefiche
- toestemmingsformulieren
- transcriptie
- bandinhoudsfiche
- eventuele interviewfiche met context

Meer info

